

BEGREPP INOM

HBTQ+ OMRÅDET

HBTQ+ är ett övergripande begrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer med queera uttryck och identiteter.

H:et och B:et handlar om sexuell läggning, vem man har förmågan att bli kär i eller attraherad av.

T:et handlar om identitet, hur en definierar och uttrycker sitt kön.

Q:et står för Queer och kan röra både sexuell läggning och könsidentitet men kan också vara ett uttryck för ett kritiskt förhållningssätt till rådande normer.

Plustecknet efter hbtq markerar att det finns fler sätt att se på sin identitet eller sexuella läggning, som inte inkluderas av begreppen bakom H, B, T och Q.

Kön	Sexuell läggning	Androsexuell	Könsidentitet	Könsdysfori	Queer
<p>Begreppet kön är ett system som i de flesta sammanhang används för att särskilja människor genom att dela in dem i grupperna kvinnor och män. Kön är dock mycket mer komplext än så och kan brytas ned i fyra olika delar:</p> <p>Könsidentitet: En persons självupplevda kön, det vill säga det kön man känner sig som (kvinna, ickebinär, man eller annat).</p> <p>Juridiskt kön: Det kön som står registrerat i folkbokföringen. Alla barn som föds i Sverige tilldelas ett av två juridiska kön, baserat på om barnet har snopp eller snippa.</p> <p>Könsuttryck: Hur en person uttrycker sitt kön genom attribut till exempel kläder, kroppsspråk, frisyr och röst.</p> <p>Kropp: Definieras utifrån inre och yttre könsorgan, könskromosomer och hormonnivåer. Rent kroppsligt finns det inte bara två kön utan kan ses som en skala.</p>	<p>Sexuell läggning handlar om vem en person blir attraherad av eller kär i.</p> <p>Heterosexuell</p> <p>En person som har förmågan att bli kär i eller attraherad av någon av ett annat kön än det egna.</p> <p>Homosexuell</p> <p>En person som har förmågan att bli kär i eller attraherad av en person av samma kön.</p> <p>Bisexuell</p> <p>En person som har förmågan att bli kär i eller attraheras av människor oavsett kön.</p> <p>Pansexuell</p> <p>En person som har förmågan att bli kär i eller attraheras av människor oavsett kön. Ordet pan antyder att det finns ett spektrum av kön, inte bara två vilket ordet bi kan anses antyda.</p> <p>Asexuell</p> <p>En person som aldrig eller under en period inte känner sexuell attraktion, sexlust eller inte önskar ha sex med andra. Det kan även innefatta "demisexuell" – att bara känna sexuell attraktion till en annan person efter att ett djupt emotionellt band har uppstått, eller "autosexuell" – att bara vilja ha sex med sig själv.</p>	<p>En person som har förmågan att bli kär i eller attraherad av män, oberoende av sin egen könsidentitet.</p> <p>Gynosexuell</p> <p>En person som har förmågan att bli kär i eller attraherad av kvinnor, oberoende av sin egen könsidentitet.</p> <p>Monoamorös/ Monogam</p> <p>En person som har sexuella och/eller emotionella relationer med en person i taget kan kalla sig monoamorös eller monogam.</p> <p>Polyamorös/ Polygam</p> <p>En person som har sexuella och/eller emotionella relationer med fler än en person i taget kan sägas vara polyamorös eller polygam.</p>	<p>En persons självupplevda kön, det vill säga det kön man känner sig som, t.ex. kvinna, ickebinär eller man.</p> <p>Transperson</p> <p>Transperson, förkortat trans, är ett övergripande begrepp för personer som bryter mot samhällets normer för kön och könsidentitet. Personens könsidentitet eller könsuttryck stämmer inte överens med det juridiska kön som tilldelades vid födseln och som bestämdes av hur kroppen såg ut och tolkades då.</p> <p>Cisperson</p> <p>En person som identifierar sig med det vid födseln tilldelade könet. Cis är latin för "på samma sida".</p> <p>Ickebinär</p> <p>En binär (tudelad), könsuppdelning innebär att en anser sig tillhöra ett av två kön: kvinna eller man. Den som är ickebinär identifierar sig utanför den här tudelningen, alltså till exempel varken som kvinna eller man eller mellan de kategorierna. En del identifierar sig som flera kön eller inte med något kön alls.</p>	<p>Könsdysfori kan beskrivas som en stark och ihållande känsla av att vara tilldelad fel kön. Ofta är denna känsla förknippad med ett psykiskt lidande och kan medföra en nedsatt förmåga att fungera i vardagen. Personer med könsdysfori kan därför få tillgång till könsbekräftande vård och behandling.</p> <p>Transsexuell</p> <p>Transsexuell, eller transsexualism, är en medicinsk diagnos för transpersoner som identifierar sig som tjej/kvinna eller kille/man. Diagnosen är i Sverige idag en förutsättning för att få tillgång till nytt juridiskt kön och könsbekräftande vård. Att vara transsexuell har inget med en persons sexuella läggning att göra. Som transsexuell kan en vara hetero, bi, pan, asexuell, homo eller något annat.</p> <p>Könsbekräftande behandling</p> <p>Det är vård och behandling som transpersoner och ickebinära kan behöva för att kroppen ska kunna stämma bättre överens med könsidentiteten och för att leva ett gott liv. För att som gotlänning få könsbekräftande specialistvård skickas remiss från psykiatri eller BUP till ett könsidentitetsutredningsteam som finns på några orter i Sverige.</p>	<p>Queer kan användas för att beskriva ett förhållningssätt eller en rörelse som kritiserar normer kring kön och sexualitet. Det kan också vara ett sätt att identifiera sig, och kan då till exempel syfta på könsidentitet, sexuell läggning och/eller förhållningssätt. Ibland används ordet queer som ett övergripande begrepp för sexuella minoriteter.</p> <p>Heteronormen</p> <p>Antagandet att människor antingen är tjej/kvinna eller kille/man och ingenting annat. Tjejer/kvinnor förväntas vara feminina och killar/män förväntas vara maskulina. Alla förväntas vara heterosexuella.</p> <p>Cisnormen</p> <p>Antagandet att människor identifierar sig som det kön som tilldelades vid födseln och lever efter det könets sociala normer. De kallas för Cispersoner (Cis betyder "på samma sida"). Den som inte är Cisperson är en transperson.</p> <p>Tvåkönsnormen/ könsbinaritet</p> <p>Antagandet att människor tillhör ett av två kön, utifrån om vi har penis eller vagina, och de två könen förhåller sig på vissa sätt till varandra. Normen får oss med andra ord att dela upp mänskligheten i två grupper och förutsätter att skillnaden mellan grupperna är större än skillnaden mellan individer inom grupperna.</p>
<p>Pronomen</p> <p>Hon, han, hen och den – det en person vill bli kallad när någon pratar om den i tredje person (t ex hen är snäll). Hen och den är könsneutrala pronomen som främst används om personer som varken identifierar sig som kvinnor eller män utan till exempel är ickebinära. Hen och den används också i situationer då en persons könstillhörighet är okänd eller då en inte vill ange kön.</p>					
<p>Intersex/ intersexualism</p> <p>Beskriver en person som har medfödda förändringar i könskromosomerna, könskörtlar eller könsorganen som inte är typiska för biologiskt kvinnligt eller manligt kön.</p>					